

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002862

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-08-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тесленко Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Teslenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Дата захисту: 28-08-2024

Спеціальність за освітою: Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 6266

Повне найменування юридичної особи: Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

Код за ЄДРПОУ: 43533709

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, буд. 21, Київ, 04074, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

Код за ЄДРПОУ: 43533709

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, буд. 21, Київ, 04074, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.39, 82.13.37

Тема дисертації:

1. Механізми контролінгу загроз та виникнення надзвичайних ситуацій у Зоні відчуження
2. Controlling Mechanisms of Threat and Emergencies in the Exclusion Zone

Реферат:

1. У дисертаційній роботі здійснено наукове обґрунтування теоретичних аспектів й розроблено науково-практичні рекомендації щодо механізму контролінгу загроз та виникнення надзвичайних ситуацій у Зоні відчуження. Проведено комплексний аналіз стану функціонування системи цивільного захисту в Зоні відчуження, яка регламентує повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту зокрема щодо розроблення та забезпечення реалізації галузевих програм і планів заходів з питань цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від цивільного захисту та запобігання їх виникненню, забезпечення природно-техногенної безпеки. Досліджено стан державного управління природно-техногенною безпекою, що дозволило визначити важливість застосування інтегрованого підходу, який об'єднує оцінку ризиків, вдосконалення нормативно-правової бази та використання новітніх технологій для ефективного реагування та потреби запобігання надзвичайним

ситуаціям для практики державного управління природно-техногенною безпекою. Зазначено, що важливість такого підходу посилюється в умовах зростаючих природних та техногенних ризиків, що вимагає від державних структур забезпечення належного рівня готовності та адаптивності систем управління цими ризиками, тобто має здійснюватися на підставі передового міжнародного досвіду та використання сучасних практик державного управління і сприятиме підвищенню ефективності управлінських рішень у сфері природно-техногенної безпеки, сталому розвитку та зниженню потенційних загроз. Визначено специфіку Зони відчуження як території, що постраждала внаслідок техногенної катастрофи з викидом радіоактивних ізотопів, а також є унікальною щодо умов проживання населення і здійснення господарської діяльності, яка зумовила необхідність забезпечення належного рівня природно-техногенної безпеки та потребує комплексного підходу до реформування територіальної ланки Єдиної державної системи цивільного захисту з урахуванням результатів процесів децентралізації, зокрема щодо передачі частини повноважень у сфері цивільного захисту на рівень територіальних громад. Акцентовано увагу на тому, що наслідками подій лютого-березня 2022 р. (тимчасова окупація Зони відчуження), стали руйнування системи моніторингу стану природно-техногенної безпеки, загрози руйнування сховищ радіоактивних відходів та саркофагу над 4-тим енергоблоком Чорнобильської станції, суттєве підвищення радіаційного фону в межах Зони відчуження. Визначено, що поточний стан природно-техногенної безпеки у Зоні відчуження потребує застосування нових підходів щодо удосконалення управлінських практик органів управління у сфері цивільного захисту на територіальному рівні шляхом впровадження методології кризового менеджменту для покращення реагування на загрози та надзвичайні ситуації. Проаналізовано діючі системи цивільного захисту України з аналогічними системами західних країн (США, Німеччина, Японія, Великобританія та Канада) та виявлено низку корисних практик, що можна адаптувати для підвищення ефективності вітчизняної системи цивільного захисту, зокрема: оцінки ризику за допомогою аналітичних автоматизованих платформ, що використовують біг-дата дані; використання геоінформаційних систем для геопроторового аналізу ризиків на територіях; постійне навчання та підвищення кваліфікації персоналу, який займається оцінкою ризиків; використання стандартних операційних процедур для збору даних, методів їх аналізу, використання моделей прогнозування та процедур ухвалення рішень з урахуванням гнучкості, адаптивності системи державного управління у сфері цивільного захисту; використання інтерактивних платформ для оперативного обміну інформацією між органами управління та підрозділами цивільного захисту, органів державної і місцевої влади; регулярні навчання, у яких беруть участь широкі верстви населення щодо обізнаності та готовності громадян до надзвичайних ситуацій; симуляційні тренування та навчання служб екстреного реагування за участі іноземних експертів; використання повітряних і наземних роботизованих пошукових систем у зоні надзвичайної ситуації; координація шляхом оптимізації функціонування ситуаційних центрів управління в надзвичайних ситуаціях, які об'єднують представників різних центральних органів державної влади і місцевого самоврядування. Опрацьовано механізми контролінгу в управлінні природно-техногенною безпекою в Зоні відчуження через призму планування, управління, координаційної функції та функції аналізу і контролю. Встановлено, що управління природно-техногенною безпекою у Зоні відчуження передбачає планування заходів впливу на загрози (планування), запобігання виникненню надзвичайним ситуаціям у Зоні відчуження (управлінська функція), реагування на надзвичайні ситуації із застосуванням методології адаптивного управління (координуюча), контроль та регулювання (функція контролю) та аналіз реалізації рішень (функція аналізу).

2. Thesis solves the scientific task in the sphere of public management and administration regarding substantiation of scientific and theoretical provisions as well as scientific and practical recommendations regarding the controlling mechanisms of threat and emergencies in the Exclusion Zone. A comprehensive analysis of the functioning of the civil protection system in the Exclusion Zone was carried out. Which regulates the powers of central executive authorities in the field of civil protection, in particular with regard to the development and implementation of industry programs and plans of measures on civil protection, in particular aimed at protecting the population and territories from civil protection and preventing their occurrence, ensuring natural and man-made safety. Researched the of public administration of natural and man-made safety was studied, which made it

possible to determine the importance of applying an integrated approach that combines risk assessment, improvement of the legal framework and the use of the latest technologies for effective response and the need to prevent emergencies for the practice of state management of natural and man-made safety. It is noted that the importance of such an approach increases in conditions of growing natural and man-made risks, which requires state structures to ensure the appropriate level of readiness and adaptability of systems for managing these risks. It should be carried out based on best international experience and the use of modern state management practices and will contribute to increasing the efficiency of administrative solutions in the field of natural and man-made safety, sustainable development and reduction of potential threats. The specifics of the Exclusion Zone as a territory affected by a man-made disaster with the release of radioactive isotopes, as well as being unique in terms of the living conditions of the population and the implementation of economic activities. Which caused the need to ensure the appropriate level of natural and man-made safety and require a comprehensive approach to the reform of the territorial unit of the Unified State System of Civil Protection, taking into account the results of decentralization processes, in particular, regarding the transfer of part of the powers in the field of civil protection to the level of territorial communities. Attention is focused on the fact that the consequences of the events of February-March 2022 (temporary occupation of the Exclusion Zone) were the destruction of the system for monitoring the state of natural and man-made safety, the threat of the destruction of radioactive waste storage facilities and the sarcophagus above the 4th power unit of the Chernobyl nuclear power plant, a significant increase in the radiation background within the Exclusion Zone. It was determined that the current status of natural and man-made security in the Exclusion Zone requires the use of new approaches to improve the management practices of civil protection authorities at the territorial level by implementing crisis management methodology to improve response to threats and emergencies. The current civil protection systems of Ukraine were analyzed with similar systems of Western countries (USA, Germany, Japan, Great Britain and Canada) and a number of useful practices were identified that can be adapted to increase the effectiveness of the domestic civil protection system, in particular: risk assessment using analytical automated platforms that use big data; the use of geoinformation systems for analysis of risks in the territories; continuous training and professional development of the staff involved in risk assessment; use of standard operating procedures for data collection, methods of their analysis, use of forecasting models and decision-making procedures taking into account the flexibility and adaptability of the public administration system in the field of civil protection; use of interactive platforms for prompt exchange of information between management bodies and units of civil protection, state and local authorities; regular trainings in which broad sections of the population participate in awareness and preparedness of citizens for emergencies; simulation training and training of emergency response services with the participation of foreign experts; use of aerial and ground robotic search systems in the emergency zone; coordination by optimizing the functioning of situational control centers in emergencies, which unite representatives of various central bodies of state power and local self-government. Controlling mechanisms in the management of natural and man-made safety in the Exclusion Zone through the prism of planning, management, coordination and analysis and control functions have been elaborated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Тесленко О. Моделювання функціонування системи реагування на надзвичайні ситуації в Зоні відчуження. Науковий вісник: Державне управління. 2024. № 1 (15). С. 191–204.
- 2. Тесленко О. Проблеми державного управління цивільним захистом щодо забезпечення контролінгу загроз та виникнення надзвичайних ситуацій у Зоні відчуження. Науковий вісник: Державне управління. 2023. № 1 (13). С. 163–177.
- 3. Тесленко О. М. Механізми контролінгу загроз та виникнення надзвичайних ситуацій у Зоні відчуження. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 13. С. 126–134.
- 4. Тесленко О. М. Проблематика нормативно-правового забезпечення державного управління цивільним захистом у Зоні відчуження. Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій : матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Черкаси, 25 квіт. 2024 р. Черкаси, 2024. С. 58–59.
- 5. Тесленко О. М. Стратегічне планування і управління ризиками: моделювання системи реагування на надзвичайні ситуації в зоні відчуження : матеріали XLIII-ої Міжнар. наук.-практ. конф., м. Пештера (Болгарія), 07 квіт. 2024 р. Пештера, 2024. С. 55–57.
- 6. Тесленко О. М. Моделювання функціонування системи реагування на надзвичайні ситуації в Зоні відчуження як складової національної безпеки України. Національна безпека України в умовах воєнного стану : матеріали I наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Чернігів, 06–08 берез. 2024 р. Чернігів, 2024. С. 281–284.
- 7. Тесленко О. М. Застосування механізмів контролінгу під час управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій в Зоні відчуження. Складові національної безпеки в умовах воєнного стану : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Київ, 09–11 серп. 2023 р. Київ, 2023. С. 299–304.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U108454; 0116U008037; 0114U007224; 0121U108448; 0123U100308

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Юлія Петрівна

2. Yuliia P. Kravchenko

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

Код за ЄДРПОУ: 43533709

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, буд. 21, Київ, 04074, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Віталій Олександрович
2. Vitalii O. Kostenko

Кваліфікація: к.держ.упр., 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 39117736

Місцезнаходження: вул. Онопрієнка, буд. 8, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Наталія Григорівна
2. Nataliia H. Klymenko

Кваліфікація: д. держ. упр., доцент, 25.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потеряйко Сергій Петрович
2. Serhii P. Poteriaiko

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

Код за ЄДРПОУ: 43533709

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, буд. 21, Київ, 04074, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенець-Орлова Інна Андріївна

2. Inna A. Semenets-Orlova

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, буд. 2, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Терент'єва Анна Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Терент'єва Анна Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Белікова Ксенія Григорівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна